

Innhold

Forord	11
Kapittel 1	
Innledning	13
<i>Ellen Saur og Hans Petter Ulleberg</i>	
Bakgrunn for forskningsprosjektet som boken tar utgangspunkt i	13
Skolenes historie og fusjon	15
Formål med boken og det vanskelige kvalitetsbegrepet – hvordan forholder bokens forfattere seg til det?	16
Teoretiske og metodiske innfallsvinkler – kvalitet sett fra ulike perspektiv	17
Andre publikasjoner om kvalitet	19
Oppbygging av boken og de ulike delprosjektene	20
Finansiell og faglig støtte	23
Kapittel 2	
Da norsk skole skulle kvalitetssikres	25
<i>Knut Ove Eliassen og Heidun Oldervik</i>	
Nyliberalismen og nye styringsmodeller	27
Kvalitetsstyringens vandring fra næringsliv til offentlig sektor	28
Begrepet humankapital	31
OECDs styring og PISA som virkemiddel	32
Styring og kvalitetsreformer	34
Hva sier kvalitetsreformens dokumenter?	35
Det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet og videregående opplæring	37
Fra kvalitet og resultatstyring til fremtidens kompetansebehov	38

Kapittel 3**Videregående opplæring i Norge – et historisk bakteppe 41***Celine Berglie*

Introduksjon	41
Allmennskoler og yrkesskoler fram til 1900-tallet – et broket bilde med liten sammenheng	42
Arbeidet fram mot et helhetlig og samordnet skoleverk	44
Lov om videregående skoler av 1974 – et felles system	46
Reform 94 – sluttsteinen for et helhetlig og likeverdig opplæringstilbud	47
Videregående opplæring under Kunnskapsløftet	49
Nye forståelser av kvalitet i opplæringen?	52
Utfordringer i dag	52
Fra en skole for de få til en skole for alle	56

Kapittel 4**Skolebidragsindikatorer som mål på skolekvalitet – et brokete bilde av en vinglete sannhet 57***Britt Karin Utvær*

Innledning	57
Arbeidet med å utvikle gode skolebidragsindikatorer	60
Diskusjon av skolebidragsindikatorer som mål på skolekvalitet	70
Veien videre	75

Kapittel 5**Ledelse når kvalitet blir styrende 77***Heidun Oldervik*

Innledning	77
Ledelse og styring	78
Governmentality som teoretisk perspektiv	80
Framgangsmåte og analyse	82
Funn: <i>tett på</i> og <i>nytte</i> som kvalitet	83
Perspektivering og diskusjon	88
Avsluttende kommentar	94

Kapittel 6

Kvalitetsbegrepet i den rurale videregående skolen – elevperspektivet	95
<i>Marit Ursin</i>	
Innledning	95
Teoretisk og metodisk tilnærming: barndomsstudier	96
Kontekstuelle faktorer som påvirker elevers læring og skolehverdag	98
Avsluttende kommentarer	108

Kapittel 7

Skolekvalitet for transnasjonale elever	111
<i>Carla C. Ramirez</i>	
Innledning	111
Transnasjonal ungdom i rurale kontekster	113
Den transnasjonale identiteten, sosial tilhørighet og lært underdanighet	114
Metode	115
Elevenes transnasjonale identitet	116
Den viktige tilhørigheten	119
Idealisering av urbane flerkulturelle kontekster	121
Skolens manglende kunnskap om transnasjonalisme	123
Avslutning	125

Kapittel 8

Læreren forståelse av kvalitet i videregående opplæring	127
<i>Mariann Doseth</i>	
Bakgrunn	128
Innspill til kvalitetsbegrepet	129
Kontraster	131
Læreren som kjenner	137
Takt	138
Kontrastene: en diskusjon	139

Kapittel 9

Kvalitet og profesjonalitet i yrkesfaglæreres kontaktlærerarbeid	143
---	------------

Turid Irgens Ertsås

Innledning	143
Bakgrunn og teoretisk rammeverk	144
Metodisk tilnærming	148
Drøfting	149
Oppsummerende avslutning	154

Kapittel 10

«Bedriftene har nytte av dem når de er ute, de er ikke bare i veien!» . .	157
--	------------

Klara Rokkones

Innledning	157
Kvalitet i fag- og yrkesopplæring	158
Yrkesfaglig fordypning	160
Læring gjennom yrkesfaglig fordypning	161
To videregående skoler i distriktet	163
Metode	163
Studiens funn	165
Analyse og drøfting	169
Avsluttende kommentar	171

Kapittel 11

Oppfølgingstjenesten – skolens bricoleurer?	173
--	------------

Ellen Saur

Frafallsdiskursen	173
Risikodiskurs som nyliberalistisk styringsteknologi	174
Oppfølgingstjenesten – sikkerhetsnett for risikoutsatte elever	176
Metodisk tilnærming	177
Hva sier dataene?	179
OT-rådgiveren; en tjeneste med mange berøringsflater og kontaktpunkt	184
Bricolage	185
OT-tjenesten – utdanningsfeltets bricoleurer?	187
Nyliberalistisk fleksibilitet eller motstand	189

Kapittel 12**Skolebyggets kvaliteter – om samspillet mellom skolebygg****og pedagogikk** 191*Hans Petter Ulleberg og Jenny M. Bergschöld*

Innledende betraktninger og kontekst 191

Skolebygg og kvalitet 194

Skolebygget i et historisk perspektiv 196

Sosiomaterielle utgangspunkter i studiet av skolebygg og kvalitet ... 201

Avslutning 204

Etterord 207*Jón Torfi Jónasson*

Quality in education 209

The qualities of school buildings 211

The follow-up service – the bricoleurs of education? 212

Collaboration between school and the world of work 213

Form teachers as brokers between school and the world of work
in vocational education 214

The teachers' understandings and views on quality 215

Transnational students 216

Rural students' perspectives on quality 217

Leadership when quality takes control 217

The history of upper secondary education 218

Quality measures based on school contributions 219

On quality in education 220

General concluding comments 221

Vedlegg 223**Litteratur** 227**Bidragstere** 247**Register** 251